

· mali ad mortē eternā. boni ad vi
tam eternā. iō post q̄ dicit carnīs ē
surrectionē statū ad diām maloz
subiungit de bonis a vitam eternā
Mat. xix. Vitam eternā possidebi
tis. Hoc q̄ dicit vitam respicit illos
q̄ sunt in purgatorio: q̄ adhuc n̄
sunt in possessione. Bū autē hūc
vitam sine morte cōi illos q̄ sunt
in inferno. a q̄ sunt in mūdo q̄ vitā
hūc transitoria. Hoc q̄ dicit. possi
debitis respicit illos q̄ sunt in pur
gatorio. eternitatē sine fine cōi il
los q̄ sunt in mūdo. a possessionē
sine expectacōe utra illos q̄ sunt
in purgatorio.

Dominica. xxij.

Sermo primus.

Imile est regnū celoꝝ
hoi regi ac. **Ma. xviii.**
Supius interrogavit pe
trus ih̄m q̄tens pecca
bit in me frater me⁹ a ego ditte
ei. vsq̄ septies. Cui dñs. nō dico
tibi vsq̄ septies: s̄ vsq̄ septuage
sies septies. a ibi ponit nūs de fia
tus p nūo in de fia to. a quociēs pec
cabit cōtens ditte. Iste. n. nūs se
ptuagesies septies poti⁹ ponit q̄
alius nūs. q̄ ab adā vsq̄ ad xp̄m
fue rūt. lxxvii. gnācōes Sic em̄
xp̄s totius humani gn̄is deleuit
culpas: sic a hō oēs suas d̄ditte
re offensas. ut autē id q̄ dñs di
xerat verbo firmate. x̄ponens

patolā hāc de. Simile ē regnū
aē In hoc euang. describit p̄sona
regis a p̄sona seruoꝝ. Per regem
istū intelligit de⁹ qui tripl̄r descri
bit. Primo q̄ distict⁹ sit in tōe
exigēda. q̄ nō tur cū d̄. qui volu
it rōem ponere cū seruis suis. a n̄
lo cū aē. Sed in rem. licet hō per se
peccet tū p se a p̄cō resurgere nō
v̄. Iussit q̄ dñs venundat seip̄m
v̄p̄oꝝ. filios a oia q̄ h̄. a reddere.
Per ista q̄tuor q̄ iussit dñs venū
dari intelligunt q̄tuor q̄ hō h̄e p̄c
lō. q̄ d̄dam q̄ d̄ est ipse. s̄. corp⁹. a
aiam. q̄ d̄ā q̄ d̄ ē. q̄. ipse. s̄. v̄p̄oꝝ.
q̄ d̄ā q̄ d̄ ē ab ipso. s̄. filios. q̄ d̄ā
q̄ d̄ est ex ip̄m. s̄. res t̄pales. Sunt
q̄ qui male regunt seip̄os. s̄. corp⁹
a aiām. tales venundant. s̄. d̄mō
demonū mācipant. hō. n. ex me
rito peccati efficiē seruis dyaboli
Jo. iiii. Ois qui facit p̄c̄m: seru⁹
est peccati. Alij sunt q̄ v̄p̄oꝝes suas
nimis voluptuose diligunt. a libi
dñm tanq̄ equ⁹ a mulus seruiūt.
Isti cū v̄p̄oꝝibus venundant. a cū
eis d̄mō demonū subijciuntur. A
lij sunt q̄ filios suos inordinatē dili
gunt. exerceōtes rapinas a v̄suās
ut eis ditare possint. Isti cū filiis
vendunt. a seruituti demonū cum
eis tradunt. Alij sunt q̄ hō t̄palia
auate retinēt. a vane expendunt.
Isti vendunt cū oibus q̄ h̄nt. q̄ a
p̄tati demonū tradunt: eo q̄ hō
t̄palia pauperib⁹ nō vicauerūt: s̄
autē auate retinuerunt. aut in va
nitatibus expendunt. Secundo

ostenditur de rege q̄ literalis sit
 oibus humilibus in debitoꝝ dimis
 sione cũ dicitur. Misertus aut̄ dñs ser
 uū illius. Ecce q̄nta literalitas dei.
 Nā seuius petebat dilacoem a ac
 cepit totū debiti dimissionē. Sicut
 h̄etur Lu. xxiij. de latrone. vbi dicit
 Aug. Considerabat latro facino
 ra sua a p̄ magno h̄ebat si sibi in
 sine p̄ceretur. Dñs autē dixit sibi.
 Amen dico tibi: hodie mecum eris i
 paradiso. Mia obulit: q̄d miseria
 distulit. Nec mirz si deus ita miseri
 coris a liberalis est. **13. n. triplex**
foꝝ. Vnum in p̄nti q̄d est forum
 solius mie. **Mō. n. mia** audit cās
 a iusticia facit ferias. **2. sap. xvi**
Preparabitur in misericordia solū
eius aē. ideo omnes cās iusticia ē
mittit ad thronū ḡt̄ ut miam o
sequant. Secundū foꝝ erit in iu
dicio q̄d erit pure iusticie vbi iu
sticia audiet cās a mia faciet fer
as. a iō mia d̄m̄ ceps omnes cās
remittet ad solū iusticie. 2. sa. x
ij. Sup solū d̄b a sup regnū eius
sedebit aē. Tercū foꝝ est in pur
gatorio: q̄d est mixtū. qz ibi erit
iusticia q̄ penā infliget a mia que
grām dabit. Ps. Mia a veritas p̄
cedet faciem tuā. Vñ quilibet qui
est in purgatorio dicere p̄t. Misericordia
a iudiciū cātalo tibi dñe
Ps. duo hec audiui. qz p̄tās dei ē
a tibi dñe mia. Tercio ostendit de
rege q̄ seueus sit de totū debiti di
missi reperiōe. cũ dicitur. Iratus dñs
trahidit eū torroribz demonibz

quousq; reddeat vniuersū debiti
 Glo. Si nō dimisim⁹ ex corde q̄ d
 in nobis delinquit. a hoc q̄d p̄pter
 miam dimissum erat a nobis eri
 get. Ex hoc videt q̄ p̄tā dimissa re
 deunt p̄pter p̄tā odij. Sup hoc q̄
 dā dixerunt q̄ nō redeunt q̄ntum
 ad maculam a reatū: sed q̄ntum
 ad ingratitudinē. Qui p̄ acceptā
 remissionē ad p̄tā redit maḡ de
 linquit. qz ingratus beneficio dei
 existit. a ideo ingratiudo in p̄tā
 recidua acōe n̄git in interitū. Alij
 dicunt p̄tā redire quantū ad pe
 nā sbalem. Sic enim in celoyinis
 est deus vel vna beatitudo sbalis
 que est visio dei: sic vna stella ab
 alia differt in claritate. sic a in in
 ferno est vna pena sbalis per mo
 dū damni a carentia visionis dei
 a alia p̄ modum sensus. Sigmis a
 vermes. a vtraq; deletur pro pec
 cato mortali. licet sc̄dm maiorita
 tem a minoritatem peccatoꝝ se
 tiet ipse peccatoꝝ: maiorem vel mi
 nozem ignis v̄redinē a vermis
 corrosioem. Dicuntur autem pec
 cata redire. quia reciduantia ea dē
 pena in genere deletur. que prius
 immo a maior q̄m prius. Alij di
 cunt sicut prepositiuus q̄ peccata
 quatuor casibus redire possunt.
 scilicet per odium fraternum. per
 apostasiam a fide. per contemptū
 confessionis. a per dolorem de pei
 tentia hita. **2. fratres odit apos**
tata sit. spmitq; fateri. Penituisse
piget. p̄stima culpa redit.

*An p̄tā n̄ d̄ssa
 redunt vide de
 p̄. di. iij. p̄ to.*

2^a p^m.

Secundo ponunt persone seruoꝝ
 a hoc triplici dia. Primo ponitur
 seruus ille qui debet milia talenta.
 Secundo ille qui debet centum denarios
 Tercio illi qui domino nunciauerunt
 Per illum seruum qui debet .x. milia
 a talenta intelliguntur hi qui offen-
 dunt in primu. Unde dicit Crisostomus.
 Tanta est dia peccatorum quod committuntur
 in deum et hominem: quanta est inter
 milia talentorum et centum denariorum
 magis a multo plus Ipse enim nobis
 corpus fecit. animam inspirauit
 filium misit. celum aperuit. nos in fili-
 os adoptauit. Numquid ergo si vnaquodque
 die moreremur pro illo: retribuere
 remus ei aliquid obdignum. Neque quod
 Augustinus. Non possum dicit aliquis dili-
 gere inimicum Quicumque es attendis
 quid tibi fecerit homo et non attendis
 quid tibi fecit deus. vel quid tu fece-
 ris deo quod non dimittis homini peccatum
 ut tibi deus dignetur dimittere malum
 Serui autem qui domino nunciaue-
 runt significantur secundum glo. angelos
 malos qui coram deo peccatores accu-
 sabunt. Et non solum mali angeli
 sed etiam boni peccatores accusa-
 bunt immo ipsa peccata et omnia ele-
 menta Isti quatuor accusatores sta-
 bunt in iudicio contra peccatores Pri-
 mo erunt angeli. Job. xx. Reuela-
 bunt celi et angeli iniquitatem eius.
 .s. peccatoris Quorundam enim iniquitatem
 reuelabunt: qui .s. fuerunt valde ma-
 li .s. qui in suis iniquitatibus decesserunt
 aliorum occultabunt. .s. qui fue-
 runt valde boni: qui peccata sua peni-

1^a p^m q^d debet
 centum denarios
 intelligitur h^{ic}

2^a p^m accusatores sicut
 in d^o q^d peccatores

tendo deleuerunt. Aliorum ex parte re-
 uelabunt et ex parte occultabunt:
 qui .s. fuerunt mediocriter boni. .s. qui
 fecerunt aliquid criminalia portauerunt.
 Horum enim peccata angeli deo reue-
 labunt ut de ipsis purgarentur: et de
 bonis occultabunt: ne ab ip-
 sis accusentur. Secundi accusato-
 res erunt demones: de quorum ac-
 culatione dicit Augustinus. Dicu-
 rus est aduersarius noster in iu-
 dicio. Equissime iudex iudica istum
 esse meum ob culpam: qui nolu-
 it tuus esse per gratiam. tuus est per
 naturam. meus per miseriam. tu-
 us per passionem: meus per suasio-
 nem. tibi inobediens. michi obedi-
 ens. A te accepit immortalitatis
 stolam: a me accepit hanc panem
 sam qua indutus est tunicam. tu
 am vestem dimisit. cum mea huc
 venit. Equissime iudex iudica istum
 esse meum et mecum damnandum
 In quibus verbis ponuntur quin-
 que allegationes quibus ipse dyab-
 olus vult peccatorem ostendere
 secum esse damnandum. Prima
 talis est. Tu obrulisti sibi tuam
 gratiam: ego sibi meam culpam
 ipse tuam gratiam contempsit me-
 am recepit culpam ideo dicitur esse meus
 Secunda ratio talis est. Tu crea-
 sti eum per naturam: ideo debet
 esse tuus: sed fecit se esse meum per
 suam miseriam magnam: ideo de-
 bet esse meus Tercia ratio talis est
 Tu sustinuisti propter ipsius gra-
 uem penam atque passionem. et

ideo deberet esse tuus. ego vero ob
 tuli sibi meā suasionem siue sug
 gestionē: sed ipse tuā passionem
 contempsit a meā suggestionē rece
 pit: ideo debet eē meus. Quarta ē
 talis. Duo sunt. scilicet obedientia a ino
 bedientia. Quicūq; est tibi obedi
 ens est tuus. a in obediens ē me
 us: sed iste fuit tibi inobediens a
 michi obediens: igitur est meus
 Quinta est talis. Tuum est hōi fa
 cere vestem fulgidā virtutū. meū
 est facere sibi sordidā vitioꝝ. qui
 cumq; g̃ habet vestem fulgidā vir
 tutū est tuus. qui vero habet veste
 sordidā vitioꝝ est meus: sed iste
 vestem tuā abiecit. a meā secum
 portavit: g̃ est meus. Tercij ac
 cusatores erunt ppria p̃cā. Sap̃.
 iij. Traducēt illos ex aduerso in
 iquitates eoz. Ia. iij. vbi dicit.
 Agite nūc diuites. plorate vtilā
 tēsm miseris vestris q̃ adueniēt
 vobis. diuitie vestre putrefcēt sūt
 a vestimenta vestra a tineis ome
 sta sunt. aurū a argentū vestrum
 eruginavit erugo eoz in testimo
 nium aē. Et ibidē. Ecce merces ope
 ratioꝝ vestroꝝ q̃ defraudata est
 a vobis clamat cōi vos. a clamor
 eius in aures dñi sabaoth intro
 iuit. vbi oñt Jaco. q̃ cōi malos
 diuites tria clamabūt in iudicio
 . scilicet erugo. tinea a mīces defrau da
 ta. Sunt em̃ quidā qui diuitias
 suas auare retinent a recondunt
 Contra hos clamabit erugo Alij
 sunt qui ea s̃vane expendūt a ml̃

ta mutatoria emunt vestiū. Cōi
 hos clamabit tinea Alij sunt qui
 bona pauperū rapiūt. a eos spoli
 ant. a laboꝝ suoꝝ mercedib; eos
 defraudant. Cōi hos clamabit mī
 ces iniuste detenta. Quartū accu
 satores erunt oīa elementa. Ista
 oñt hugo de scō victore. d. Cōtra
 p̃cōres in iudicio dicet celū. Ego
 tibi lucē ministravi solem a lunā
 ad solacium aē. Aer dicet. Ego o
 ne genus aviū tibi dedi in obseq̃
 um. Aqua dicet. Ego diversa ge
 nera pisciū tibi dedi in esū. Terra
 dicet Ego panem a vinum tibi p
 duxi a d nutrimentū. Postq̃ oīa
 elementa ista recitauerūt. benefici
 a ista cōuertentur p̃cōribus ad
 supplicia. sic idem oñt hugo. Nā
 ignis dicet. A me cōburat. Aqua
 dicet A me dimergat. terra dicet
 A me absorbeat. Infern; dicet
 A me deglutiat. Sap̃. v. Arma
 bit dñs omnem creaturā ad vlti
 onē inimicoꝝ suorum

Sermo secundus:

Oblatus est ei vnus qui de
 bebatur decem milia talen
 ta. Scdm bernardum ob
 ligati sumus ad quatuor debita
 maxima psoluenda. O si cogno
 uisses q̃ ml̃ta a q̃ multis debeas
 videres q̃ nichil est qd̃ facis. Pri
 mo debes xp̃o totā vitam tuā q̃

ipse pro tua posuit suā. Secūdo ex
igunt preterita p̄cā tuā vitam tu
am vt facias fruct⁹ dignos p̄mē.
a recogites omnes annos tuos in
amaritudie aie tue Quid si terciū
debitorem oñdam qui vindicet si
bi eā puto quā desideres gloriā :
quā oculus nō vidit aē Nōne ad
hāc eme nōdam te totū a q̄scunq̄
poteris dare oportebit. a cum oīa
opleueris dices. Non sūt odigne
passiones hui⁹ tempis ad futurā
gloriā que reuelabit in nobis.
Quēto debitori debes q̄d es a quo
totū habes. qui te fecit a bene fecit
a cūcta ministrat. Ista te tam ma
xima debita sunt decē milia a talen
ta a quibus xp̄s nobis in iudicō
rōem requireret qualiter totam vi
tam dedimus ei qui nos redemit. q̄
tot a tanta p̄cā nobis dimisit. q̄
nobis gloriā suam eternā dabit
Ad istam rōem exigendā. p̄cedet
quadupliciter. Primo enim om
nes ad suū iudiciū citabit. a h̄o
triplici citatione. s. monitoria. p̄
ceptoria a peremptoria. Primo ci
tationē monitoriā mittet p̄ p̄phē
tam. Iohē. iij. Confurgāt a ascen
dant omnes in valle iosaphat. q̄
a ibi seabo vt iudicē omnes gen
tes in circuitu. Citationem p̄cep
toriā mittet p̄ aliu; p̄phetam qui
dic. Exurge dñe deus in precepto
q̄d mandasti a sinagoga populo
rum circumdabit te. Et p̄pter hāc
in altum regredere dñs iudicat po
pulos. Citationem peremptoriā

mittet per angelū Apo. xij. Ange
lus quē vidi sup mare stantem le
uauit manum suā super cælum a
iurauit peruiuentem in secula se
culoz q̄ tempus ampli⁹ nō erit.
Sed in diebus vocis septimi an
geli cum ceperit tuba canere con
summabit misterium dei. De hac
triplici citatione dicitur Thessa.
iij. Ipse dominus in iussu. Ecce ci
tatio p̄ceptoria. a in voce archā
geli. ecce citatio monitoria. Et in
tuba dei descendet de celo a mortui
aē. ecce citatio peremptoria. Secū
do ip̄os citatos examinabit ma
xime de quatuor. Primo de bonis
nobis ommissis. Quatuor enim bo
na nobis omisit. s. corpus. animā
a res temporales a tempus. de qui
bus dicitur Eccl. xvij. Deus de ter
ra creauit hōiem. Hoc quantum
ad corpus. Ad imaginem suam
illum formauit. hoc quantum ad
animam. Numerum dierū a tē
pus dedit illi. hoc refertur ad tem
pus. a potestate in eo; que sunt
super terram. hoc refertur ad omī
a temporalia : quibus ipse hō est
prelatus. Dedit hōi corpus vt cō
seruet illud in mundicia a sc̄ifica
tione Thessa. iij. Sciat vnusquis
q̄ restū suū vas possidere in sc̄a
dificacōe a honore. Dedit animā
ad imaginem suam vt faciat sibi
magnum honore;. Si enim hono
ramus dei imaginem pictam: quā
to magis honoraē debemus eam
in anima creatam. Vnde dicitur

Eccle. xij. sibi in mansuetudine sua
 ua animā tuā. da illi honore sibi
 meritū suum. dedit hōi temporalia
 ut ea pauperib⁹ dispenset. Cris.
 dispensatores diuitiarū suarū de⁹
 nos esse voluit non dños. Et idē
 cui voluerit dat. a quo voluerit
 tollit. Illud propriū nēm est q̄ in
 nrā potest. te est habere si volu⁹.
 Dedit etiā hōi tpus ut illud obser
 uaret. Eccle. iij. sibi observa temp⁹.
 Ber. Nichil preciosius tempore s̄
 heu hodie nichil vilius reputatur
 Si enim dyabolus vnam horā tē
 poris posset habere: tū illa gen
 nā euaderet a gloriā obtineret. De
 hys em; quatuor nobis omissis
 nos rationem reddere oportet
 sed de corpore malam rōnem red
 dent luxuriosi qui illud in delicijs
 nutriunt. Iaco. v. Epulati estis.
 a in luxuria vestra nutriuistis cor
 pora vestra. De aīa malam rōem
 reddent supbi qui oīa bona amie
 per superbīā p̄diderunt. Eccle. viij.
 Nō te extollas in cogitacōne aie
 tue vult t haurus ne forte elidat
 virtus tua per stulticiā. a folia tu
 a comedat a fructus tuos p̄das.
 De reb⁹ malā rōem reddēt auari:
 qui pauperib⁹ nil dare volūt. Vn
 de dicit eis in iudicio Mat. xxv. E
 furui a nō dedistis michi mādū
 care. De tempore malam rōnem
 reddent ociosi qui tps negligē
 ter expēdunt. Ber. Omne temp⁹
 nobis impensū requiretur a nob.
 qualiter sit expensū. Jc. Sicut ca

pillus nō peribit de capite sic nec
 momentū de tempore. Scd ratio
 requiret a nobis de bonis omissis
 Illud pz Ma. xx. vbi dñs seruū
 qui omisit lucrari in tali nō acce
 pto red arguit a in tenebras mit
 ti iussit. Per talentū intelligit do
 num intelligentie. qd quidā ab
 scōndūt in terra. Vnde dicit idē
 Abiens fodit in terrā. Quidā
 ponunt in sudario. Vnde s; Luce
 xix dñe ecce mna tua quā habui
 repositā in sudario. Alii ponūt
 ad mensā. sicut boni serui. Vnde
 dicitur ibidē. Et quā nō posuisti
 pecuniā meā ad mensā. Pecuni
 a abscondita in terra rubiginem
 o trahit. reposita in sudario non
 crescit. posita ad mensā fructū fa
 cit. Illi in terra abscondunt: qui
 donū intellcūs in terrenis ponūt
 Ex hoc sepe o trahunt rubiginem
 p̄dōrum. Illi ponunt in sudario:
 qui dant se torpore a ocio. Tales
 nullū fructū faciunt bonoz opoz
 Illi ponunt ad mensā qui donū
 intellcūs ponūt ad sacrā scriptu
 ram. Tales sibi acquirūt magnū
 cumulū meritoꝝ de quibus d; in
 ps Parasiti in o spcū meo mensā
 Scd rōem req̄ret de malis: a nob.
 omissis. Iudex terrenus req̄ret rō
 nem eius de corpore a nō de alijs
 eius reb⁹. nec de occultis. Iudex ve
 ro etern⁹ tante erit seueritatis: q
 requiret rōem de minimis. s. verb
 ociosis Ma. xij. De omni verbo oci
 oso quod locuti fuerint homines.

reddent rōem de eo in die iudicij.
cā. Rōem etiā requirēt de malis
alienis a maxime a prelatiſ. Eze.
iij. Sanguinē eius de manu tua ē
quirā. Rōem requirēt de cogitacō
nib⁹ occultis. Sap. xij. Cogitatio
nes vestras scrutabitur. Job. xxxi
Nōne ipse considerat vias meas.
Glo. Sic de⁹ vias vniuscuiusq; cō
siderat. sic gressus dimūat: vt nec
minutissime cogitacōes ac verba
tenuissima q̄ apud nos vsu vilue
runt: in eius iudicio indiffusa re
maneāt. Quarto rōem req̄ret de
malis notis dimissis sicut hic p̄;
de seruo cui dñs dimiserat decē mi
lia talenta q̄ noluit seruo dimi
tere centū denarios. Per decē mili
a talenta signant decem p̄cepta.
que quidē qui transgredit̄ d; d;
decē; milia talenta ⁊ penā pro trās
gressione. x. p̄ceptoz. Per c. de
na. intelligunt̄ q̄libet minores of
fese q̄ in p̄mos omittunt̄. Ihero.
dicamus sub exemplo. si q̄s n̄m
omiserit adulteriū. homicidiū ⁊ c̄
maiora crimina decē milia talēto
rūm roganti dimittunt̄: si a ipse
dimittat minora peccantib⁹. Ter
cio ipsos examinatos conuincet
⁊ hoc p̄ autentica instrumēta ⁊ p̄
scā euāgelia. Ro. ij. In die q̄ iudi
cabit dñs occulta ixiim fm euan
geliū meū. Et d̄t occulta ixiim. q̄
quedā sūt opa q̄ sunt tantū hoīs
sic est opus p̄ti. Ps̄. Non loqua
tur os meū opera hoīm. Quedā q̄
tantū sunt opus dei. sic opus crea

tionis. Quedā dei a hoīs. sic opus
iustificacōis. Choz. iij. Dei sum⁹
co adiutor es. Job. xx. Sine me ni
chil potestis facere. Opus creatō
nis de⁹ nō iudicabit: nec d̄demna
bit: sed in meli⁹ refō: mabit. sic ce
lum ⁊ terrā ⁊ alia elementa. Si l;
opus dei a hoīs nō d̄demnabit: s;
remunerabit. Opus autē solius
p̄ctōis ⁊ p̄ctm̄ d̄demnabit ⁊ iudi
cabit. Ps̄. In operib⁹ manuū fia
rum d̄prehēsus est p̄ctōr. Quarto
cōn ipsos diandos s̄mā diffini
tiūā p̄feret. d. Ma. xxv. Discribite a
meat̄. Illa autē s̄mā nullo auxi
lio poterit subleuari. Quatuor autē
modis p̄t sentētia releuari. Primo
p̄ appellationē. Sed p̄ supplicati
onē. Qū ei fertur s̄mā a p̄ncipe:
tūc nō licet appellare. Tercio per
q̄relā facti vt dicat q̄ s̄mā sit lata
p̄ falsos testes. iudice circūuento
Quarto p̄ integū restituere ⁊ re
ducere in illū statū in q̄ erat ante
lesionē. Illa ḡ sententia q̄ datur
a p̄ncipe deo ē notoria. ⁊ nō po
rit releuari p̄mo p̄ appellacōem.
Appellatio ei ibi locū nō h̄bit. q̄
factū ē libet notoriū erit ⁊ hoc tri
plr. Primo p̄ confess̄ onē p̄riā. Cō
scia ei cuiuslibet d̄stebit̄ scelus p̄
priū. Aug. Quisquis futur⁹ iudi
ciū timet. p̄ntem d̄scāam corrigat
Sed erit notoriū p̄ facti euidētiā
Ihero. Ad erit dies illa in q̄ scā neā
quasi in quadam tabula rasa de
monstrabunt̄ picta. Tercio erit
notoriū p̄pter p̄sumptōem ⁊ violētā

308 319
in eo q̄ qui ponentur a sinistris:
presumēt q̄ sunt dānati. Sicut d̄
iustis in eo q̄ ponent a dexteris.
presumēt q̄ sunt saluati. Sed il
la s̄m̄a nō poterit releuari per sup
plicatōem. Si ei omnes p̄t̄es ce
lestis curie. sic beata v̄go. m̄res. a
omnes sapientes v̄fessores a do
ctores p̄ces ad supplicandū o
p̄nerent: d̄ nō exaudiret. Iher. xiiij
Noli orare pro populo isto in bonū
Cū ieiunauerint nō exaudia pre
ces eoz a si obtulerint holocausta
a victimas nō accipiam eas. qm̄
gladio a peste consumā eos. Tercō
nō poterit releuari per q̄relam fal
si vt dicāt q̄ illa s̄m̄a sit lata p̄
flā inst. unīta. vel p̄ falsos testes
iudice circūuento q̄ ille iudex nō
poterit decipi vel circūemiri cū sit
vera sapia. Job. xxiiij. Seruatorē
aie tue nihil fallit. Eiusdē. xij. No
uit decipientē a eū qui decipitur.
Cōi ipsi sapiam nihil valebunt
loq̄citas aduocatoꝝ. sophismā
p̄hoꝝ. nec facundia oratoꝝ. nec
argumenta refutoꝝ. Ihero. Quāti
illuc elingues a muti feliciores lo
quaculo erunt. q̄nti pastores phi
losophis. q̄nti rustici oratoribꝫ.
q̄nti ceteros arguē p̄ferendi sūt
ciceronis. Q̄tō nō poterit s̄m̄a il
la releuari p̄ integrā restitucōem
vt. Lab pristmū statū restituant.
De. xiiij. Impossibile ē vt q̄ semel
illuati sunt a plapli in finalez sē
tentia ad statū rē. P̄s Reges eos
in virga ferrea rē. Ipsi ei nō erūt

vas enū: sed te. rē. q̄ a. n. ando
terrena facti sunt terra. Ideo d̄
tanq̄ vas figuli. a nō frangētur.
ab aliq̄ angelo: sed de verissimo
pugile. s. deo. ideo d̄. ofringes eos
Nec frangētur cū lignea v̄ga. a cū
flexibili m̄ia: sed cū ferrea. v̄mflex
ibili iusticia. Iō premitit. reges
eos in v̄ga ferrea. a p̄t̄rea tā vali
de frangentur q̄ nunq̄ reintegra
bunt Iher. xix. Sic sterā populū
istum: sic sterit vas figuli qd̄ nō
p̄vlt̄ra instaurari.

¶ Sermo tercius eiusdem.

Serue neq̄ omne debitū
dimisi tibi ac. Scd̄ Aug.
habere odium in corde est
habere gladiū. scorpionē a ignē.
De p̄s sic d̄ in sermōe Qui aliam
nocere desiderat filis est illi qui se
gladio transuerberat: vt tunicā
alterius scindat De scādo d̄ in s̄
mo. frenate iram q̄ vos stimulat
ad v̄mdeam. Ira enim scorpio est
qui stimulando occidit dū tangi
tur. vel leuiter molestatur. Si te v̄
dicare vis de inimico tuo: ad iram
tuam ne cōuerte. q̄ ipsa est imi
ca tua q̄ occidit aiam tuā. De ter
cio sic d̄ super p̄s. Sic puta ma
licia esse quasi ignem. si incēdē
vis aliquid: illud cui apponitur
prius ardet. Nisi enim ardeat: nō
incēdit. Exempli gratia Quando
cunq̄ enim facula apponit igni

prius ardet ignis: vt possit accen-
dere. Ita ḡ si malicia p̄cedit ex te
quid vastat ip̄a ante q̄ te. Mali-
cia n̄ vult alteri nō nocere potest
fieri. q̄ autez tibi nō nocet: fieri
non p̄t. Quia ḡ ille qui odiū retz
seip̄ sū occidit. p̄ungit a incendit
idē neq̄ appellat. Vnde Sr̄ Eccl̄.
xiiij. Qui sibi neq̄ ē. cui loq̄rit. Et
sciendū est q̄ q̄ seru⁹. x. milia ta-
lenta dēbat nō est p̄pter hoc voca-
tus neq̄: sed q̄ fratri remittē no-
luit: dñs eū neq̄ v̄uit. b. serue ne-
q̄ rē: Vocatur ḡ neq̄ p̄pter duas
neq̄cias q̄s habuit. Prima fuit
nequicia crudelitatis magne. q̄d
nōtur cum Sr̄. tenēs suffocauit eū
Nō em̄ rogauit: nec amonuit sed
statū ad gulā cucurrit. Tales sūt
multi furiosi qui ferunt impetu iē
Proū. xxiiij. Ira nō habet m̄iam
nec erūpens furor. Eccl̄. Impetuz
i racundi q̄s ferre p̄t. Eiusdē. xv.
Cor fatuoz ebullit iusticiā. Et be-
ne St̄ ebullies. Olla ebulliens q̄
tuoz mala sepe fac̄. Vnū. q̄ aquā
feruentē ex p̄icit a circumstātes
adurit. Scdm q̄ ignē extinguit.
terciū q̄ pinguedinē emittit. q̄
tum q̄ olla q̄nq̄ frangitur. Olla
ḡ ebulliens ē anim⁹ iracundi. q̄
sepe verba ignita. iracūda a cōtu-
meliosa p̄icit. ex quib⁹ alios im-
flāmat a ad iracundiā puocat si-
ue ad scandalū. Ignē etiā zeli sūt
illos qui eū ex caritate arguebāt
extinguit. Nō enim euz audet rēp̄-
tendere: post q̄ vidit eū sic iratu;

a ad otum: elias puocatū. Si ipse
hēbat aliquā pinguedinē deuōcō-
nis a gr̄e: tota diffundit p̄ talem
feruorē ire eius. Etia cor eius sic in-
fringit q̄ vix ad tranquillitatez
reintegret. Cōn ḡ ollam sic buli-
entē tria sunt remedia. Vnum ē
vt ollā ab igne remoueam⁹. a
taliū p̄ntia abstraha⁹. Proū. xx.
Do nor est hōi q̄d sepat se a oten-
tionib⁹. omnes autē stulti miscen-
tur otumelijs. Scdm est vt ligna
amoueam⁹. v. inuentia verba sub-
traham⁹. Proū. xxvi. Cui de fec-
runt ligna extinguet ignis. a. susur-
racōe subtracta iurgla a quiescēt
Terciū est vt aquā frigidā appo-
namus. a. verba refrigeratua r̄i-
deamus. Proū. xv. R̄n̄sio mollis
frangit irā. sermo durus suscitāt
furorem. Sicut ei ab ore duo p̄e-
dunt quoz vnū nālem ignē accē-
dit. s. flatus. aliud extingit sic spu-
tū: sic ab ore duo p̄edūt quoz vnū
iracundū accendit. a. verba du-
ra. aliud extingit. s. r̄n̄sio blanda.
Eccl̄. xxvii. Si sufflaueris. q̄. ig-
nis exardebit a si spucriis sup illā
extinguet. Vtraq̄ ex ore p̄ficiatū-
tur. Scda neq̄cia istius fuit ingi-
tudo. Vnde dic̄ ei. serue neq̄ oēcē
Quidam nō dimittunt offensas
nisi semiplene. quasi aliquas di-
mittunt. a aliquas non. Alij non
dimittūt: n̄ habeant magnā inde-
menēdā. Alij nō dimittunt n̄ diu
rogentur. Deus autem dimittit
totaliter sine aliqua expectacōe

ideo dicit omne debitum id est om-
nem penam qua sibi obligatus est
pro peccato cordis. oris et operis. Eo-
dem modo debet quilibet inimico
consilium corde: ipsum diligendo.
ore pro ipso orando. et ope sibi ser-
uendo. *Ista tria non sunt Luc. vi.*
Diligite inimicos vestros. benefa-
cite hijs qui oderunt vos. orate pro
persequentibus et calumniantibus vos
Secundo dimittit liberaliter cuius pua-
satiffactione. ideo dicit. Dimisi tibi
non vendidi. Quidam enim offensas
vendunt: cum pecunia. et magnas
emendas requirunt. Qui autem non di-
mittunt: magis sibi nocent quam illis
quibus non dimittunt. Crisostomus. Si oderis
inimicum amplius tibi nocet quam si
amiam quam illi facis. Et illi forsitan
nil nocet odians eum: tripliciter si-
ne dubio odio ledis. Si ergo peperce-
ris inimico tibi amplius pepercisti quam
illi. Tercio dimittit facilius sine
extorsione. ideo dicit. quoniam rogasti me.
Quidam vero dimittere nolunt: nisi
aut rogati. aut coacti a nimis ex-
toriti. deus autem facilius dimittit iram
Remisit ei david adulterium cum tri-
bus sillabis cum dixit. peccavi. Re-
misit petro peccatum negationis cum pau-
cis lacrimis. Publicano peccata sua
cum quinque verbis cum dixit. deus pi-
cius esto mihi peccatori. Quia ergo deus sic
remittit totaliter. sic facilius. sic libe-
raliter: ideo valde ingratus est qui p-
rimo suo non remittit. Ingratitudo
ei graue peccatum est. et quoniam ma-
la facit. Vnde quod peccatum prius dimis-

sum reuocat. *Aug. de ver. domi.*
Dicit tibi deus. dimitte et dimittet
Si ego dimisi tibi: dimitte ergo post
ea. nam si non dimiseris reuocabo te
et quicquid dimiseram replicabo tibi.
Secundum quod omne meritum dissipat
Ber. Ingratitudo inimica est aie
ex malo merito virtutum dissipatio
beneficiorum perditio. Tercium est. quod
fontem gratie exsiccat Ber. Ingratitudo
est ventus vrens et exsiccat sibi
fontem pietatis. rorem misericordie. fluentia
gratie. Quarta est. quod via gratie obstru-
it: ne ad aiam intrare possit. Ber
Ingratitudo vias obstruit gratie. et
vbi illa fuerit gratia accessum non
inuenit. Accipiendis indignus est
qui fuerit de acceptis ingratus. Quoniam
tum malum est. quod peccatum diuine
misericordie subuertit Aug. super psalmum deus
ultionum. Ne festines illi punire si-
te leserit: sic velles puniri alio ro-
gate quem leserit. Noli misericordiam peccatorum
subuertere quem transtisti. et si ille
peccat in te: ne tu pecces deterius:
blasphemando deum. Quia vero ser-
uus hic nequam habuit duas nequam
cias: ideo habuit etiam duas penas
. scilicet. penam damni et penam sensus. et v-
traque eterna est. pena damni no-
tatur cum dicitur. Et iratus dominus ac-
damnati enim nunquam videbunt do-
minum placatum sed iratum. et v-
traque magna pena est Apoc. vi.
Dicent montibus. cadite super nos
et abscondite nos a facie sedentis
super thronum et ab ira agni acc-
Non videre deum placatum: est

est maxima pena. Cris. sup. Mat.
Multi gehennā horrent. Ego autē
carentiā illius glorie multo maio-
rem penā esse puto gehenna illa.
Vex ē etiā si aliquis mille gehen-
nas ponat nichil tale dicit q̄le est
erecti a gl̄a illa a odio h̄i a xp̄o
a audire nō noui vos. Ecce n̄ meli-
us est videre .x. milia fulgura q̄m
faciē illā māfuetam videre a nob̄
auerfā a tranquillū d̄m nō ferē-
tem videre nos. Pena s̄fus notat̄
cū d̄: Tradidit eū tor̄torib⁹ a de-
monib⁹ in carcere infernali. H̄; ei
de⁹ carcerem. palaciū. stabulū. a
hospitale. In carcere sunt omnes
mali. in palacio omnes boni. in sta-
bulo boni a mali. in hospitali me-
diocriter mali. Carcer ē infernus.
Tunc at̄ homo h̄; carcerem pena-
lem: q̄n manibus a pedib⁹ vincu-
latur. Tunc h̄; penaliorem: q̄n cō-
tinuis tenebris inducit̄. Tunc h̄;
penalissimum: q̄n cōtinuis fletib⁹
a dentū stridorib⁹ angustiat̄. Ta-
lis est carcer infernalis. iuxta illud
Ma. xxiij. Ligatis manibus a pedi-
bus mittite eū. Palacium est pa-
radisus. Quale palacium sibi ho-
mo hic edificat: tale ibi inueniet.
Edificatur eī de auro dilectōis dei.
de argento dilcōis pximi. de lapi-
dibus preciosis bonoū operum.
Iuxta illud. Choz. iij. Si quis au-
tem superedificauerit super fūda-
mentum hoc aurum a argentum
a lapides preciosos ac̄. Stabulū
est mundus iste in quo homo po-

fitus fuit postq̄ peccauit. q̄ teste
p̄pheta comparatus est in. infir. a
cetera. Berū. Puto iumenta dice-
rent si loqui phas esset eis. Ecce
Adā factus est quasi unus ex no-
bis. Ad hoc significandū d̄ns na-
scens in mundo p̄mouit in sta-
bulo. Si autem tot pulchra a de-
lectabilia inueniuntur in stabulo:
q̄tia sunt illa que sunt in palacio
a tamen resp̄cū illoꝝ ista sunt feti-
da. Ve at̄ hoib⁹ illis qui diligūt
fetorem stabuli a nō curant veni-
re ad odorem palacij. Hospitale
est purgatoriu in quo sanantur
infirmi quoz quidā multū habu-
erūt de humoē i de humano amo-
re. Isti tardius cremabunt̄ vt lig-
num. Alij min⁹. isti citius crema-
buntur vt fennum. Alij minime. a
isti citissime cremabunt̄ vt stipu-
la. Choz. iij. Si quis superedifica-
uerit lignum. fennum. stipulam: v-
niusculū opus manifestabit̄.
Vtraq̄ at̄. s. damni a sensus est
eterna. Hoc notatur cū d̄: Quo-
adusq̄ reddat debitū vniuersum
Remigius. Nō q̄ quo adusq̄ po-
tur p̄ infinito a est sensus. Nunq̄
soluet: sed sp̄ penā luet. S; nō vi-
det̄ q̄ sue iusticie optat hoie m̄ p
culpa transitoria punire penā et̄-
na. Ad hoc d̄ q̄ hoc diuine iusti-
cie optat q̄dupliciter. Pr̄o p̄t
infinitatē offensi. Est ei vis ai cō-
ceptio. q̄ iniuriosus tanto dign⁹
est maiori pena: q̄nto ille maior ē
cui inferē iniuria. Vñ d̄: q̄ pena

Carcer

Palacium

Stabulo

hospitale

taxatur fm dignitatē eius in quē
 fit offēnsio. Cum ḡ maieſtas dei
 fit infinita: ille qui eū offēdit di
 gnē pena infinita. Nō at̄ possit eē
 infinita q̄ntum ad intencōem. q̄a
 nōlla pura creatura capax ē q̄nti
 tatis infinite. a idē d̄z esse infini
 ta q̄ntū ad duracōem. Sc̄d̄ p̄pter
 eternitatē pabuli. In p̄tō quidē
 sunt. v. s. osēsus. delcātio. macula.
 voluntas praua. a obligatio ad
 penā eternā. Duo at̄ prima. s. osē
 sus a delcātio aliq̄n transeunt in
 momento. alia at̄ tria post mor
 tem remanēt. quoz̄ duo. s. macu
 la a voluntas p̄ua sunt pabuluz
 ignis infernalis. Non enim p̄t de
 leri nisi per grām. P̄ mortē autēz
 hō nō est susceptibilis grē. Sic ḡ
 ignis mālis esset eternus si ligna
 eēt eterna: sic ignis infernalis ē
 eternus q̄ e⁹ pabulū. s. macula a
 voluntas sūt eterna. a iō remanz
 terciū. s. reatus. Tercio p̄pter efnī
 tatē mali p̄positi. Voluntas. n. pec
 candi in eis nō habuit finē ḡ nec
 pena hēbit finē. Grē. in om̄. An̄t
 quidā q̄ sine fine nō d̄z culpa pu
 niri cū fine. Quib⁹ citius r̄ndemus
 q̄ recte dicerent si iudex etern⁹ nō
 cōrda hōim sed facta pensaret. In
 iqui. n. idē cū fine delinquunt. q̄
 cū fine vixerūt. voluerunt quidē si
 ne fine vinē: vt potuissent sine fi
 ne in inq̄tatib⁹ permanere. Ad iu
 dicis ḡ iusticiā p̄tinet vt nunq̄m
 careat supplicio: quoz̄ mens in vi
 ta hac nunq̄ voluit carere p̄tō:

vt nō deē in quo termin⁹ dilatio
 nis. qui q̄diu vixit noluit hie ter
 minū criminis. Q̄to p̄pter imita
 cōem fori. Vide⁹. n. q̄ vnū a idē
 furtū in diuersis fois diuersimo
 de punit. Nā alicubi p̄ eodē furto
 quis mutilat. alicubi suspendit.
 Deus at̄ h̄ duplex foꝝ. vnum in
 p̄nti q̄d est m̄vbi culpā punitur
 pena t̄nitoria. aliud i futuro q̄d
 iusticie ē vbi culpe punitur pena e
 terna. Vnde St Criso. q̄ quantuz
 distat deus ab hōie: tm̄ distat dei
 iudiciū extremū a iudicio hōis.
 Nō recipit tunc nā iudicis miam
 sic nec nunc tpe m̄e iudicium

Domini cā. xxiij.

Sermo primus

Herentes pharisei osili
 um imierūt vt capent
 ihm ac. Ma. xxiij. Eo tē
 pore quo cesar August⁹
 vniuersū orbem describi fecit a cē
 sum capitalez ab oibus solui ius
 sit Lu. ij. Judea q̄ tributaia facta
 est. Magnum tū scisma eāt in po
 pulo sup hoc quibusdam dicenti
 b⁹ q̄ pro securitate a quiete habe
 da. q̄ romani pro omnibus mili
 tabāt: dērent solui tributa. Pha
 riseis e contratio asserentibus q̄
 populus dei qui decimas a p̄mici
 as a alia in lege p̄cepta deo sol
 uebat non tenebatur hōi terrēo
 tributa p̄soluere. In tantū autē m